

Baština Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

Simpozijum Perinatalni trendovi i socioekonomski status u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 20 decembar /prosinac 2008.

Šimić, Srećko; Mehmedbašić, Senad

2009

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/handle/123456789/867>

Preuzeto s Baštine Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/>

AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE
АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

POSEBNA IZDANJA
KNJIGA CXXII

Odjeljenje medicinskih nauka
Knjiga 35

SIMPOZIJUM
PERINATALNI TRENDovi I
SOCIOEKONOMSKI STATUS
U BOSNI I HERCEGOVINI

Sarajevo, 20. decembar/prosinac 2008.

Uredili

Srećko Šimić
Senad Mehmedbašić

SARAJEVO 2009.

ATRIBUTI HEMOGRAMA U PERINATALNOJ ZAŠTITI TRUDNICA PRIVATNE PRAKSE

Šlaković M., Nametak Crnovršanin Z., Mehmedbašić S.

Uvod

Normalnu trudnoću karakteriziraju značajne promjene u skoro svim organskim sistemima da bi udovoljile potrebama fetoplacentne jedinice.

Jedna od najbitnijih promjena je hematološka adaptacija trudnoći i karakterizira je:

- Hipervolemija (povećanje volumena plazme za 1100-1600 ml)
- Povećanje volumena eritrocita za 20-30%
- Nešto povećana eritropoeza.

Unatoč povećanoj eritropoezi koncentracija hemoglobina i eritrocita kao i hematokrita postupno opada. Međutim, treba uzeti u obzir da je povećanje mase eritrocita manje od povećanja volumena plazme te se javi tzv. „anemija uslijed razblaženja“. Povećan volumen cirkulirajuće krvi stoga mijenja normalne vrijednosti hematoloških parametara.

Najčešća komplikacija trudnoće u današnje vrijeme je anemija i u direktnoj je vezi sa socioekonomskim uvjetima života.

Blage anemije najčešće prolaze u subkliničkoj formi, dok se kod težih oblika javlja prateća simptomatologija.

Osnovni hemalog radi se već pri prvoj posjeti u našem Zavodu da bi se isključilo eventualno postojanje anemije prije trudnoće.

Cilj rada

Evaluacija parametara hemograma kod trudnica u drugoj posjeti u privatnoj primarnoj zdravstvenoj zaštiti.

Radna hipoteza je da u privatnu zdravstvenu zaštitu dolaze pacijentice boljeg socioekonomskog statusa što se direktno odražava na parametre hemograma populacije trudnica.

Metodologija rada i izabranice

- Retrospektivno, deskriptivno ciljano istraživanje
- Izvor podataka: protokol laboratorija PZU Mehmedbašić.
- Vrijeme istraživanja: 2008. godina, druga posjeta – drugi trimestar
- Izabranice: trudnice u drugoj posjeti, odnosno u periodu od 18. do 22. nedjelje gestacije.
- Isključenje iz studije trudnice prvog trimestra zbog pozitivnog bilansa Fe u hemogramu uslijed sekundarne amenoreje, te trudnice sa predkonceptivskom anemijom.

Rezultati rada

Populacijske karakteristike istraživane skupine – Starosna dob

Starosna dob	do 18 god.	18-24 god.	25-29 god.	30-34 god.	35-39 god.	> 40 god.
			12	10	4	6

Tabela 1: Starosna dob pacijentica

Populacijske karakteristike istraživane skupine – Paritet

Broj	0	1	2	3	4	> 4
	12	12	6	2		

Tabela 2: Paritet

Populacijske karakteristike istraživane skupine – Stručna sprema

Stručna sprema	osnovna	srednja	viša	visoka	student
		20		10	2

Tabela 3: Stručna sprema

Hemogram – Broj eritrocita

Broj eritrocita	Ispod 2,49	2,5-3,49	3,49-3,99	4,0-4,49	4,5 i više
	0	1 (3,1%)	8 (25%)	16 (50%)	7 (21,8%)

Tabela 4: Broj eritrocita

Referentne vrijednosti prema WHO u gravidnih pacijentica su $3,8-4,4 \times 10$

Hemogram – Vrijednosti hemoglobina

Hemoglobin (g/l)	Ispod 12	12-13,9	14-15,9	16 i više
	14 (43,7%)	17 (53,1%)	1 (3,1%)	0

Tabela 5: Vrijednosti hemoglobina

Ref.vr. prema WHO 10-13

Hemogram – Vrijednosti hematokrita

Hematocrit (%)	Ispod 37	37-41	42-46	47 i više
	17 (53,1%)	14 (43,7%)	1 (3,1%)	0

Tabela 6: Vrijednosti hematokrita

Ref.vr. prema WHO 30-39%

Hemogram – Vrijednosti serumskog željeza

Fe u serumu ($\mu\text{mol/l}$)	Ispod 6,5	6,5-9	10-19	20-29	30 i više
	3 (9,3%)	2 (6,2%)	25 (78,1%)	2 (6,25%)	0

Tabela 7: Vrijednosti serumskog željeza

Zaključak

- Istraživanje je odgovorilo cilju rada
- Socioekonomski status trudnica koje dolaze u privatnu praksu je takav da omogućuje da su praktično svi parametri hemograma u okviru referentnih vrijednosti za ovaj atribut prema kriterijima who.
- Zaključujemo također da je moguće da ovakve parametre nemamo kod trudnica nižeg socioekonomskog stanja.
- Start u trudnoću, njen kvalitet, trajanje, neonatus i paritet u bitnoj mjeri ovisi o socioekonomskom statusu trudnice. Drugim riječima, naše trudnice u trudnoću ne ulaze pod istim zdravstvenim uvjetima koji su odlika društva sa siromašnim socioekonomskim ambijentom

